

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea
patrimoniului național mobil, republicată, cu modificările și completările
ulterioare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Legea nr. 182/2000, privind protejarea patrimoniului național mobil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 27 octombrie 2000, republicată cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2), punctul 2, litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) componente artistice expuse în aer liber;”

2. Articolul 4, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Din patrimoniul cultural național mobil fac parte, de drept:

- a) bunurile culturale mobile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ teritoriale și în evidența și administrarea muzeelor și colecțiilor aflate în proprietate publică, arhivelor și fondurilor bibliotecilor publice de drept public;
- b) bunurile culturale mobile provenind din patrimoniul și inventarele cultelor și asociațiilor religioase cu personalitate juridică;
- c) bunurile culturale mobile aflate, după caz, în administrarea sau în proprietatea companiilor naționale, regiilor autonome, societăților naționale sau al altor societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;
- d) bunurile culturale mobile provenind din siturile arheologice, paleontologice sau geologice, reperate sau nereperate, precum și provenind din săpături legale sau clandestine;
- e) bunurile culturale mobile clasate, indiferent de regimul lor de proprietate.

(2) Bunurile culturale mobile clasate aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte, în funcție de importanța sau de semnificația lor istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor, din:

- a) tezaurul patrimoniului cultural național mobil, denumit în continuare tezaur, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru România și/sau pentru umanitate;”
- b) fondul patrimoniului cultural național mobil, denumit în continuare fond, alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită pentru România și/sau pentru umanitate.”

3. La articolul 11, punctul 1, literele d) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită scoaterea temporară sau definitivă în afara teritoriului României;

...

g) pentru bunurile culturale mobile care au făcut obiectul unor tentative de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul U.E.”

4. La articolul 12, alineatul (1), se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experți acreditați de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

5. La articolul 12, după alineatul (1) se introduce un nou alineat (1)¹ cu următorul cuprins:

„(1)¹ Angajații de specialitate ai serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii sau ai instituțiilor muzeale și colecțiilor publice de drept public au competența de a întocmi rapoarte de expertiză în vederea stabilirii oportunității declanșării procedurii de clasare, în condițiile prevăzute de normele de clasare a bunurilor culturale mobile.”

6. La articolul 15, alineatele (2), (3), (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Inventarul patrimoniului cultural național mobil clasat, întocmit pe baza ordinelor privind bunurile culturale mobile clasate, centralizarea, evidența informatizată și administrarea documentelor care au stat la baza întocmirii acestuia se efectuează de Institutul Național al Patrimoniului.

(3) Datele privind patrimoniul cultural național mobil clasat, cu excepția listei cuprinzând bunurile culturale mobile, descrierea și imaginea acestora, nu au destinație publică, fără acordul proprietarilor bunurilor.

(4) Date privind patrimoniul cultural național mobil clasat pot fi furnizate, la cerere, de Institutul Național al Patrimoniului instituțiilor specializate, cercetătorilor și altor experți și specialiști acreditați, în vederea desfășurării unor activități specifice de identificare și cercetare. Valorificarea datelor astfel dobândite poate fi făcută numai cu consimțământul deținătorului. Comunicarea publică a datelor de identificare a proprietarului se poate face numai cu acordul prealabil al acestuia.

(5) Informațiile cuprinse în inventarul prevăzut la alin. (1) pot fi furnizate organelor de poliție, organelor de urmărire penală instanțelor judecătorești, pentru exercitarea atribuțiilor legale ale acestora, precum și autorităților competente ale statului membru solicitant care doresc să verifice dacă bunul în cauză constituie un bun cultural, cu condiția ca această verificare să fie efectuată în termen de șase luni de la data notificării statele membre cu privire la descoperirea bunurilor culturale pe teritoriul lor și la existența unor motive întemeiate pentru a presupune că respectivele bunuri au părăsit ilegal teritoriul altui stat membru.”

7. La articolul 16, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale sau ai dreptului de administrare și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile pentru care se declanșează procedura de clasare au obligația de a permite examinarea bunurilor respective de către experți acreditați.”

8. La articolul 23, alineatul (1), lit. f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) să permită de îndată accesul specialiștilor din cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ori organelor de poliție în scopul constatării existenței ori a stării de conservare a acestor bunuri; în cazul deținătorilor persoane fizice și al persoanelor juridice de drept privat accesul specialiștilor serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ori al organelor de poliție se face numai cu acordul scris al proprietarului.”

9. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Articolul 37

(1) Scoaterea, în afara teritoriului Uniunii Europene, a bunurilor culturale mobile constituie, în înțelesul prezentei legi, operațiune de export, care poate fi temporară sau definitiv.

(2) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile se efectuează numai pe baza certificatului de export sau, după caz, a licenței de export.

(3) Licența de export se eliberează pentru exportul bunurilor culturale mobile în afara spațiului Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile legislației europene în vigoare.

(4) Certificatul de export se eliberează pentru exportul în afara spațiului Uniunii Europene a bunurilor culturale mobile ce nu fac obiectul legislației europene în vigoare.

(5) Scoaterea bunurilor culturale mobile, în afara teritoriului României, dar în interiorul Uniunii Europene, se face în baza certificatului de circulație în interiorul Uniunii Europene, ce poate fi temporară sau definitiv.

(6) Certificatul de export, licența de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, vor fi emise de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, în condițiile prezentei legi și a normelor metodologice privind regimul circulației bunurilor culturale mobile precum și a legislației europene în vigoare.

(7) Scoaterea în afara teritoriului României a bunurilor culturale mobile clasate în tezaur, indiferent de proprietar sau de titularul dreptului de administrare, va fi avizată de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată de ministrul culturii.

(8) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care nu s-a obținut certificatul de export, licență de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, eliberate în condițiile legii, constituie operațiune de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul Uniunii Europene.

(9) Nerevenirea bunurilor culturale mobile pe teritoriul României la data expirării termenului prevăzut, de certificatul de export, licența de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, constituie operațiune de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul Uniunii Europene.”

10. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Articolul 38

(1) Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, pot fi scoase în afara teritoriului României numai temporar și numai pentru organizarea unor expoziții în străinătate, pentru investigații de laborator, restaurare sau expertizare.

(2) Bunurile culturale mobile clasate în categoria tezaur, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi scoase în afara teritoriului României numai temporar, pentru o perioadă de maxim 12 luni.”

11. La articolul 39, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Bunurile culturale mobile clasate în categoria fond, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi scoase definitiv în afara teritoriului României numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale, cu valoare și semnificație comparabile, care pot constitui unicate sau rarități pentru patrimoniul muzeal din România.”

12. La articolul 40, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Bunurile culturale mobile clasate în categoria fond, aflate în domeniul privat al statului, respectiv al județelor, municipiilor, orașelor sau comunelor, pot fi scoase definitiv în afara teritoriului României, numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale de aceeași importanță și semnificație culturală și numai în cazuri cu totul excepționale în care prevalează interesul istoric, științific ori cultural.”

13. La articolul 41, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul cererii de export temporar sau definitiv sau, după caz, de eliberare a certificatului de circulație în interiorul U.E a unui bun cultural mobil neclasat termenele prevăzute la art. 12 alin. (2) și la art. 14 alin. (1), cumulate, se reduc la 60 de zile.”

14. La articolul 57, lit. i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) aprobă, conform prezentei legi, scoaterea bunurilor culturale mobile în afara teritoriului României, precum și exportul definitiv al bunurilor culturale mobile eliberând, pe baza expertizei, sau după caz, în urma stabilirii oportunitatea declanșării procedurii de clasare, certificatul de export, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene sau, după caz, licența de export, întocmite potrivit Normelor metodologice privind regimul circulației bunurilor culturale mobile.”

15. Articolul 59 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 59

Prezentul capitol reglementează restituirea de către statul român a bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 1993, și transpune prevederile Directivei 2014/60/UE a Parlamentului european și a Consiliului din 15 mai 2014 privind restituirea bunurilor culturale care au

părăsit ilegal teritoriul unui stat membru și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 (Reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOCE) nr. L 147/24 din 12.6.2015.”

16. La articolul 60, alineatul (1), lit. a) și lit. b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) bunul cultural aparținând patrimoniului cultural național al României fiind clasificat sau definit ca atare înainte ori după părăsirea ilegală a teritoriului național;

b) patrimoniul național al unui stat membru al Uniunii Europene, în conformitate cu legislația statului respectiv, fiind clasificat sau definit ca atare înainte ori după părăsirea ilegală a teritoriului unui stat membru al Uniunii Europene;”

17. La articolul 60, alineatul (1), lit. e) se abrogă.

18. La articolul 61, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În înțelesul prezentului capitol, părăsirea ilegală a teritoriului unui stat membru al Uniunii Europene desemnează, după caz:

a) ieșirea unui bun cultural de pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, cu încălcarea legislației acestui stat în materie de protecție a bunurilor culturale sau cu încălcarea Regulamentului (CE) nr. 116/2009;

b) nerevenirea la sfârșitul unei scoateri legale temporare în afara teritoriului național sau orice încălcare a uneia dintre condițiile acestei scoateri temporare a unui bun cultural.”

19. La articolul 61, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În înțelesul prezentului capitol, prin “stat membru solicitant” se înțelege statul membru al cărui bun cultural a părăsit ilegal teritoriul său;

20. La articolul 61, după alineatul (3) se introduc alineatele (4), (5), (6), (7) cu următorul cuprins:

“(4) În înțelesul prezentului capitol, prin „stat membru solicitat” se înțelege statul membru pe teritoriul căruia se găsește un bun cultural care a părăsit ilegal teritoriul unui alt stat membru;

(5) În înțelesul prezentului capitol, prin „restituire” se înțelege returnarea materială a bunului cultural pe teritoriul statului membru solicitant;

(6) În înțelesul prezentului capitol, prin „posesor” se înțelege persoana care deține material bunul cultural în numele său;

(7) În înțelesul prezentului capitol, prin „deținător” se înțelege persoana care deține material bunul cultural în numele altcuiva.”

21. La articolul 64, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Statul membru al Uniunii Europene, proprietar al bunului cultural descoperit, are dreptul de a verifica dacă bunul respectiv este un bun cultural, în termen de șase luni de la data comunicării notificării prevăzute la art. 62 alin. (1) și, după caz, la art. 63 alin. (2).

(2) Măsurile de conservare prevăzute la art. 62 alin. (2) și la art. 63 alin. (2) încetează dacă statul membru al Uniunii Europene interesat nu introduce acțiunea în restituire în termen de trei ani de la data la care a luat la cunoștință despre locul unde se află bunul cultural și despre identitatea posesorului sau detentorului, în condițiile prezentului capitol.”

22. La articolul 64, după alineatul (5) se introduc alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Cooperarea și consultarea cu autoritățile centrale ale statelor membre se va face și prin utilizarea modulului pentru bunuri culturale al Sistemului de informare al pieței interne, în continuare denumit I.M.I., instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1024/2012.

(7) Schimbul de informații prin intermediul I.M.I. se face în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile privind protecția datelor cu caracter personal și a vieții private.”

23. La articolul 65, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Guvernul României, prin Ministerul Culturii, va prezenta Comisiei Europene, o dată la 5 ani, un raport privind acțiunile introduse cu privire la restituirea bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene.”

24. La articolul 65, după alineatul (4) se introduce alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Primul raport va fi transmis Comisiei Europene până la 18 decembrie 2015.”

25. La articolul 66, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Acțiunea în restituire prevăzută la art. 65 alin. (1) se prescrie în termen de trei ani de la data la care statul membru al Uniunii Europene reclamant a luat cunoștință despre locul unde se află bunul cultural și despre identitatea posesorului sau detentorului, dar nu mai târziu de 30 de ani de la data la care bunul cultural a părăsit ilegal teritoriul statului reclamant, membru al Uniunii Europene.”

26. La articolul 67, după alineatul (3) se introduce alineatul (3)¹ cu următorul cuprins:

„(3)¹ Pentru a determina dacă posesorul a depus diligența necesară, se ține cont de toate circumstanțele achiziției, în special de documentația privind proveniența bunului, de autorizațiile de ieșire necesare în temeiul legislației statului membru solicitant, de natura părților, de prețul plătit, de eventuala consultare de către posesor a registrelor accesibile privind bunurile culturale furate și de orice informații pertinente pe care acesta ar fi putut să le obțină în mod rezonabil sau de orice alt demers pe care o persoană rezonabilă l-ar fi întreprins în aceleași circumstanțe.”

27. La articolul 67, după alineatul (4) se introduce alineatul (4)¹ cu următorul cuprins:

„(4)¹ În caz de donație sau de succesiune, posesorul nu poate beneficia de un statut favorabil față de persoana de la care a achiziționat bunul cu acest titlu.”

28. La articolul 67, după alineatul (5) se introduce alineatul (5)¹ cu următorul cuprins:

„(5)¹ Ministerul Culturii ia măsuri pentru restituirea către statul reclamant a bunului cultural care a părăsit ilegal teritoriul acestuia, în vederea efectuării de către statul reclamant a plății despăgubirilor acordate de instanța de judecată posesorului sau deținătorului de bună-credință, precum și instituției specializate care a efectuat cheltuielile privind conservarea bunului cultural.”

29. La articolul 70, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Bunurile culturale care fac obiectul prezentului capitol sunt prevăzute la art. 60 din prezenta lege.”

30. La articolul 70, după alineatul (5) se introduce alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Înainte de a introduce acțiunea în restituire, Ministerul Culturii poate decide participarea la o procedură de arbitraj, în conformitate cu legislația internă a statului membru solicitat.”

31. Alineatul (1) al articolului 71 se abrogă.

32. Articolul 73 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Ministerul Culturii va notifica, inclusiv prin intermediul sistemului de informare al pieței interne (I.M.I.), autorităților competente ale statelor membre ale Uniunii Europene cu privire la recuperarea bunurilor culturale ce au părăsit ilegal teritoriul României.

(2) Ministerul Culturii va utiliza sistemul de informare al pieței interne (I.M.I.), după caz, pentru a difuza informații relevante privind bunurile culturale care au fost furate sau care au părăsit ilegal teritoriul României.”

33. La articolul 83, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Efectuarea fără certificat de export, licență de export sau, după caz, certificat de circulație în interiorul U.E., a oricăror acte sau fapte care, potrivit dispozițiilor prezentei legi, constituie operațiuni de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul U.E. se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.”

34. La articolul 84, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Efectuarea fără drept a oricăror operațiuni operațiuni de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul U.E. având ca obiect bunuri culturale mobile clasate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.”

35. La articolul 90, la alineatul (1) lit. h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) Normele metodologice privind regimul circulației bunurilor culturale mobile;”

45. ANEXA: CATEGORII DE BUNURI CULTURALE ce pot face obiectul restituirii, respectiv al recuperării, în înțelesul cap. IX și X se abrogă.

Art. II.

(1) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Culturii va elabora, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, normele metodologice privind regimul circulației bunurilor culturale mobile, ce vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Legea nr. 182/2000, privind protejarea patrimoniului național mobil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 27 octombrie 2000, republicată cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. III. Prezenta lege transpune Directiva 2014/60/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind restituirea bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 147/24 din 12 iunie 2015.